

Sıra № 161

1934

**İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
BÜTÇESİ**

İnhisarlar idaresi 1934 senesi bütçesi hakkında 1/870 numaralı kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/463

1 - III - 1934

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İnhisarlar umum müdürlüğünün 1934 malî senesi bütçesine dair olup İcra Vekilleri Heyetinin 28-II-934 toplanışında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe ve cetvellerile birlikte arz edilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Masraf bütçesi

İnhisarların birleştirilmesi üzerine memurların adet ve ücretlerinden ve idare masraflarından 1933 bütçesinde mümkün olan tenkihat yapıp tesbit edilmişti. Daima tasarrufa riayet edilmek ve bunun her vesile ile imkânları araştırılarak geçirilmekte olan 1933 senesindeki tecrübe ve tatbikatın neticelerine göre masraf bütçesinden önümüzdeki sene için daha bir miktar tenzilât yapılabildi. Takdim olunan bütçenin bazı tertiplerindeki fazlalıklar da ayrıca bu tasarruflarla karşılandı. Tahsisatları artırılan tertiplerin başlıcası ya inşaat gibi şeklini değiştiren kıymetlere, ya yangın söndürme malzemesi gibi tehiri caiz olmayan ihtiyaçlara, veya idarenin koruma sandığına muavenet gibi İnhisar memurlarını ati endişesinden kurtarmak ve müesseseye bağlamak için yapılması hatta gecikmiş pek müstacel ve hayatî zaruretlere munhasırdır.

Memur adet ve ücreti üzerinde kayde şayan bir değişiklik yoktur. Esasen 1931 den beri her sene İnhisarlar kadrosunda ehemmiyetli tenkihat yapılmış ve idarelerin birleştirilmesile bu ameliye imkânın son haddine vardiirilmiş olmak itibarile yeniden bir tenkihat icrası kabil olamadığı gibi her sene tenkihat ve tensikat ameliyesine maruz kalmanın İnhisar memurlarında uyandırdığı telâş ve heyecanı dindirmek ve bunun için kadrolara bir istikrar vermek zarureti noktasından da muvafık değildir. İnhisarlar idaresinin tâbi olduğu kanunî kavait ve şeraitin ve mevzuundaki tenevvüün müsaadesi nisbetinde işleri ve muameleleri basitleştirip tatbik ve icrasını kolay usullere bağlamak, mevcut memurların umumî ve vasatî seviyelerini yükseltmek ve her memuru kendisine tevdi olunan işleri yapmağa sevk ve icbar etmek, yeniden hizmete alınacak olanların vasıflarına ziyadesile dikkat göstermek yolunda İnhisarların tevhidinden beri

mütemadi gayretler sarfedilmekte olduğundan bu tarzda çalışma yolunu tutmuş olan her müessese için olduğu gibi İnhisarlar idaresi için de husulî matlup ve mümkün olan diğer her nevi tasarruf gibi kadro tasarrufatını da bu gayretlerin zamanla vereceği tabîî neticelerinden beklemek zaruridir. Birinci faslın maddelerinde değişiklik görülmemesinin sebebi budur.

Merkez ve mülhakat masrafları

Fasıl: 2 - Madde : 1

İdarehane ve satış depoları kirası

Bu madde idare teşkilâtının merkez ve mülhakatta işgaline mecbur olduğu binaların ve satış depolarının ve mamulât ambarlarının kiralarmı ihtiva eder.

Her üç idarenin 1932 bütçelerinde bu nevi masarifin karşılığı 261 500 liraya bağığ iken 1933 bütçesine 175 000 lira tahsisat konulmuş idi. Bu tahsisatla 540 idarehane, satış deposu ve mamulât ambarı kiralanarak bunlar için şimdiye kadar 131 980 lira verilmiş olduğundan sene sonuna kadar verilecek kiralar da nazarı itibare alınarak 1934 senesi için, geçen seneden 25 bin lira noksanile, 150 000 lira teklif olunmuştur.

Madde : 2

Harcırah

1933 bütçesinde memurlar için ayrı müfettişler için ayrı harcırah maddeleri konulmuş idi. Her ikisi de aynı fasıl içinde olduğu gibi masrafın mahiyeti de bir olduğundan bu sene bir maddede birleştirilmiştir.

1932 senesinde bu hizmet için 176 000 liralık tahsisat istimal edilmiştir. 1933 senesinin 7 aylık muamele ve ihtiyacın icap ettirdiği sarfiyat nazarı dikkate alınarak önümüzdeki sene için 1933 tahsisatı olan 140 000 liranın aynen konulması zarurî görülmüştür.

Madde : 3

Mahkeme masrafı

1933 bütçesinde mahkeme masrafı olarak 80 000 lira tahsis edilmiş idi.

Af kanunu mucibince davaların bir kısmından feragat edilmiş olduğuna göre 1934 senesi için 60 000 lira kâfi görülmüştür.

Madde : 4

Akçe nakliyesi

Memleketin muhtelif taraflarından merkezimize gelmekte olan paraların müra-selâtını Ziraat bankası deruhde etmiştir.

Beher lira için dört para hesabile verilmekte olan nakliye ücretinin ve posta bulunmayan yerlerde posta merkezlerine kadar para sevki için ihtiyar olunan masrafların karşılığı olarak geçen seneden 5 000 lira noksanile 50 000 lira konulmuştur.

Madde : 5

İdare masarifi

Bu maddeye konulan tahsisat 1933 bütçesinin idare masrafı, mükâleme ve muhabere ücreti ve melbusat bedeli namlarındaki üç madde ile ifası derpiş edilen hizmetlerin karşılığıdır ve geçen seneden 8 000 lira noksanile 240 000 lira olarak yazılmıştır.

Kırtasiye, tenvir ve teshin, su, elektrik, reklâm nevinden olmayan ilânlar, nümunelik mamulât, evrakı matbuayı ihzar eden matbaa masarifi umumiyesi ve sair bütçenin diğer tertiplerinde karşılığı bulunmayan idare masraflarını ihtiva eden bu maddeye aynı mahiyette olan mükâleme ve muhabere ücreti ve bazı odacı, bekçi, şoför, sevkıyat memuru, tahsildar gibi müstahdemlere verilmesi zarurî olan elbise, potin, kaput, muşamba gibi melbusat bedeli gibi masraflar da ithal olunmuştur.

Madde : 6

Kurs masrafı

Tütün, içki ve tuz gibi muhtelif şubeleri ihtiva eden inhisarlar idaresi memurlarının kendi vazifelerine müteallik mevzuatı ve bunları muamelâta tatbiki tarzlarını öğrenmek ve vazifelerini bilerek ve tereddüt etmeyerek yapmalarını temin etmek üzere idarei merkezide bir kurs açılması geçen sene tekarrür ederek tedris ücretile talebenin yol ve ikamet masrafları ve müteferrik masarifi için 1933 bütçesile 38 000 lira tahsis edilmiştir.

Bu kurs 20 haftalık bir devreyi ihtiva etmek üzere 45 talebe ile bu sene eylülünde açılmıştır. Birinci devre ikmal edilmek üzeredir. İkinci devre yakında açılacaktır.

Beş aylık tecübe ve tatbikat kurstan beklenen faidelerin tahakkuk etmekte olduğunu göstermiştir. Gelecek sene zarfında da derslerin devamını temin için talebe yevmiye ve harcırahı, tedris ücreti ve kurs masarifi için, içinde bulunduğumuz sene zarfında ihtiyar olunan masraflar nazarı dikkate alınarak bu maddeye 8 000 lira noksanile 30 000 lira konulmuştur.

Tecrübe, ıslah ve mücadele masrafı

Fasıl: 3 - Madde: 1

Fennî tecrübeler masarifi

Bu madde Maltepe ve Samsun tecrübe istasyonlarının umumî masraflarile kimyahane masarifi; muhtelif mahallerde de tütün çiftçilerine verilen camekânlar ve tütün kalbur makineleri bedeli, tütün monografisi ve tütün haritasının tabı ücreti ve fen memurlarının seyahat harcırahlarını ihtiva etmektedir.

1933 senesinde verilen tahsisat ile Maltepe tecrübe istasyonunu bir enstitü haline getirmek için icap eden arazi satın alınmış ve enstitü binasının inşasına teşebbüs olunmuştur.

Maltepede ve Samsunda peyderpey istifa olunan tütün cinsleri menşelerine

gönderilerek orada teksir edilmekte ve tütüncülere meccanen tevzi edilmektedir. Bunun için ekseri mntakalarda zürraa para mukabilinde bu tohumlar ektirilmekte ve bunlar nezaret altında bulundurulularak çıkan tohum yine o mntaka ahalisine meccanen tevzi olunmaktadır. Diğer taraftan daimî surette tütün zeriyatı teftiş edilerek icap eden tedabir ittihaz edilmektedir. Tecrübegâhlarda yetişen tütünler tahlil edilerek evsafı tesbit edilmekte ve o sayede de ıslah edilmesi lâzımgelen evsaf elde edilmektedir. Nitekim bu sene nikahtsız tütün istihsali mümkün olmuştur. Samsun maden einsi gibi büsbütün ortadan gaip olmuş ve memaliki ecnebiyede pek mergup bulunmuş olan cinsler taharri edilerek meydana çıkarılmakta bulunduğundan bunlar ıstıfa ile hali aslisine irca edilecektir.

Türkiyede mevcut tütün cinsleri şimdiye kadar haricî vasıf ve şekillerile (Yaprak adedi, yüksekliği çiçekleri ve saire) tesbit edilmemiş olduğundan ne gibi cinslerinin mevcut ve hangilerinin zayı olduğu bilinmemektedir. Yunanlıların yapmakta olduğu ve İtalyanların yapmış oldukları gibi bunların bir monografisini tanzim ve şekillerile tesbit edip tabedilmesi iktiza etmektedir.

Bundan evvel mütehassıs Müsyü Perren tarafından bu işe teşebbüs edilmiş ve İzmir, Düzcce, Çilmi ve Samsunun bir kısmının fotoğrafları tesbit edilmiştir. Kalan menşelerin tesbiti ve bunların renkli kromoğrafi olarak tabına ihtiyaç vardır.

Bu sene tütün mntakalarının küçük mikyasta bir haritası yapılmış ve idare şubatına tevzi edildiği gibi hariçten isteyenlere satılmakta bulunmuştur. Ancak tütün köylerini ayrı ayrı gösterir ve her köyün ne evsafta tütün yetiştirdiğini gösterir büyük kıtada bir harita tersimine iki senedenberi devam olunmaktadır. Akdeniz ve Ege ve Marmara mntakaları ikmal edilmiş bulunmakla bu sene dahi Karadeniz mntakası ikmal edilerek tabedilmesi mukarrerdir.

İşte bu kabîl tadat olunan masarif için bu sene geçen senenin aynı olarak 37 500 lira tahsisat konulmuştur.

Madde: 2

Hastalıklarla mücadele

Akdamar hastalığına karşı mücadele için konulmuş olan bu tahsisatın kısmı mühimminin 1932, 1933 senelerinde istimaline hacet kalmamış olduğundan gelecek sene tütünlere arız olması muhtemel hastalıklara karşı mücadele yapılmak mecburiyeti hâsıl olduğu takdirde istimal olunmak üzere önümüzdeki sene için 10 000 lira tahsisat konulmuştur.

Madde: 3

Ecnebi memleketlere gönderilecek talebe tahsisatı

Tütünleri ıstıfa, ziraat usullerini ıslah, hastalıklarını tetkik ve tedavi çarelerini taharri ve tütünlerin fermantasyonunu tecrübe etmek üzere tesisine teşebbüs edilen Maltepe enstitüsünün muhtelif şubelerinde en son rasyonel ve fennî malûmatı haiz mütehassıslara ihtiyaç olduğundan tütüne müteallik nebatî hastalıkları, kimyevî tahlilleri ve fermantasyon usullerini tahsil etmek ve avdetlerinde mezkûr enstitüde çalıştırılmak şartile ziraat tahsili görmüş mahallî lisana vâkıf şimdilik üç efendinin Avrupanın muhtelif enstitü (Fransa, İtalya, Rusya veya Almanya) ve mekteplerine gönderilmesine ve bunların tahsil masarifi ile harcırah ve diğer masarifine karşılık olmak üzere 1934 senesinde 10 000 liralık yeni bir tahsisat teklif olunmuştur.

Takibat ve tütün ziraati masrafları

Fasıl : 4 - Madde : 1

Ziraat ve tahrir masrafı

1701 numaralı kanunun tatbikatına müteallik olan bu tahsisat tütün tahmin ve tahririle meşgul ihtiyar heyetlerinin ve erbabı vukufun yevmiyeleri ve bunlarla birlikte gönderilen idare memurlarının harekrahları ve itiraz heyetlerinin masrafları ve izinsiz zeriyatın sökülmesi ve kullanılmaya elverişli olmayan tütünlerin yakılması ve ziraat işlerine ait sair masarifi ihtiva eden bu tahsisat 1933 senesine nazaran 10 000 lira noksanile 140 000 lira olarak teklif olunmuştur.

Madde : 2

Emanet ambarları masrafı

Bu maddeye konulan tahsisat kemale eren tütün mahsulünün muhafası için kiralanan ambarların icar bedellerile bu tütünlerin hüsnü halde muhafazası için kullanılan amele ve aktarmacıların yevmiyeleri ve gerek derambar zamanında ve gerek fermantasyon esnasında fazla olarak muvakkaten istihdamına mecburiyet hâsıl olan amele ile kantarcı, istifçi ve saire gibi müstahdemlerin yevmiyelerini ve tüccar ambarlarının içinde tütün bulunduğu müddetçe idarenin müşterek muhafazasını teminen kullanılan muvakkat bekçilerin ücretini ihtiva etmektedir. Geçen sene bütçesinde 160 000 lira olarak konulan bu tahsisat 1934 senesi için 10 000 lira noksanile 150 000 lira olarak teklif olunmuştur.

Madde : 3

Bilûmum takip memurlarile kaçak maddelerin masarifi

Bu maddedeki tahsisat takip memurlarının kaçak dolayısıyla ihtiyarına mecbur oldukları masraflar ile kaçak eşyanın nakli ve bunların muhafazası veya yok edilmesi ve bazı mevkilerde ve bilhassa tuzlalar civarında senenin bazı mevsimlerinde ikame ve istihdamına lüzum görülen kolcuların ücretlerini ihtiva eder.

İnhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşı kaçakçılığından dolayı idarenin ihtiyar ettikleri takibat masarifi de bu tertipten tesviye edilmektedir.

1933 senesi altı ayı zarfında bu uğurda yapılan sarfiyat 100 000 liraya varmıştır. Bu maddeye geçen sene tahsisatının aynı konulmuştur.

Madde : 4

Kaçakla mücadele

Kaçakla mücadele için kullanılmakta olan bu tahsisat geçen seneki gibi 20 000 lira olarak teklif olunmuştur.

Kaçak ihbariye ve ikramiyesi

Fasıl : 5

Kaçak ihbariye ve ikramiyesi

Bu tahsisat 1918 numaralı kanun mucibince kaçak eşyanın zabıt ve musadere-

sinde nisbeti kanuniye dairesinde gerek peşinen ve gerek para cezası tahsil edildikten sonra muhbir ve musadirlere ve sair istihkak sahiplerine verilen ikramiyeleri ihtiva etmektedir.

1932 senesinde her üç idarenin bu husustaki sarfiyatı 50 000 liraya baliğ olduğu gibi 1933 senesi altı ayı zarfında da 24 000 lira kadar bir ikramiye verilmiş olduğundan 1934 senesi için 50 000 lira tahsisat kâfi görülmüştür.

Sabit kıymetler masarifi

Fasıl : 6 - Madde : 1

İnşaat ve tamirat

1933 senesi bütçesine konulan 200 000 lira tahsisatın 130 000 lirası muhtelif mahallerde yeniden yapılan idarehane ve ambar ve fabrika binalarına ve bina yapılmak üzere satın alınan arsalarla sarfedilmiş 65 340 lirası da mevcut idarehane ve ambar ve fabrika ve tuzlalardaki binaların tamiratına verilmiştir. Mütebaki tahsisat ile sene sonuna kadar ihtiyaçları temin edilmeyeceği anlaşılarak fasıl dahilindeki diğer maddelerden 10 000 liranın bu tertibe nakline mecburiyet hâsıl olmuştur.

1934 senesi için teklif olunan 250 000 lira tahsisatın 50 000 lirası Kabataşta mevcut arsamız üzerine yapılacak levazım ambarına, 86 000 lirası bu sene keşifleri yapıldığı halde tahsisatın kifayetsizliğine mebni gelecek seneye bırakılan inşaat ve tevsiat karşılığı 41 000 lirası Erzurum, Tire ve Havza'da yeniden yapılacak idarehanelerin inşaat bedeli, mütebakısı sene zarfında zühur edecek ihtiyaçlar ile tamirat karşılığıdır.

Madde : 2

Makineler

Fevkalâde tahsisat faslında izah edildiği üzere Tütün ve müskirat fabrikalarında ve tuzlalarda yeniden vücade getirilecek tesisattan başka mezkûr fabrikalar ve tuzlalarda daimî ve mutad mubayaa ve tecdit ihtiyaçları için 1933 senesi bütçesine konulan 50 000 lira tahsisat 20 000 lira noksanile 1934 bütçesinde 30 000 liraya indirilmiştir.

Madde : 3

İdarehane demirbaş eşyasile mefruşatı

Bu maddeye konulan tahsisat fabrika ve imalâthanelerle yaprak tütün deposu ve tuzlaların gayri idarehane ve satış depolarında kullanılmak üzere satın alınacak demirbaş eşya ve mefruşat bedellerini ihtiva etmektedir. 1933 bütçesine konulan 20 000 lira kifayet etmeyerek diğer maddelerden 10 000 liranın münakale suretile bu maddeye ilâvesine mecburiyet hâsıl olmuştur.

1934 senesi için teklif olunan tahsisat ise 60 000 liradır. Bu tahsisatın 40 000 lirası idare malı veya kiralı binaların yangından korunması için satın alınacak motopomp, su buruları, yangın ağızları, hortum ve sair yangın alât ve edevatı

bedeli, 10 000 lirası yeniden tedarikine lüzum görülen yazı ve cetvel makineleri, 10 000 lirası mubayaa ve tecdit olunacak baskül, kantar ve sair demirbaş eşya ile bedeli mukabilinde bayilere verilecek levhalar ve diğer eşya ve mefruşat bedeli karşılığıdır.

Madde : 4

Nakliye vasıtaları mubayaa ve tecdidi

Bu madde kamyon, kamyonet, motör, mavna gibi nakil vasıtalarından kullanılmayacak hale gelmiş olanların yerine yenisinin alınmasına ve bunlarda yapılmasına lüzum görülecek esaslı tamir masraflarının tediyesine mahsus olup 10 000 lira konulmuştur.

Fasıl : 7 - Madde : 1

Depo, imalâthane, fabrika ve tuzlalar ücret ve masrafları

Yaprak tütün depo ve imalâthanelerile tütün fabrika ve atelyeleri ve müskirat fabrika ve imalâthanelerinde ve tuzlalarda çalışan memur ve müstahdemlerin ücretlerine mahsus olup 1933 bütçesinde aynı faslın üç muhtelif maddesine ayrılmış olan bu tahsisat bir maddede birleştirilmiştir.

Geçen sene tahsisatına nazaran görülen fark bu tertipten ücret alan bazı memurların birinci fasla nakledilmesinden mümbaistir.

Madde : 2

Depo, fabrika ve imalâthaneler kirası

Bu maddeye geçen seneden 15 000 lira noksanile tahsisat konulmuştur.

Madde : 3

Kazaya uğrayanlara ve çocuk yuvalarına yardım

Fabrika ve imalâthane ve depolarda kazaya uğrayanların tedavisine, sakat kalanların kendilerine, ölenlerin aile ve çocuklarına tazminat itasına ve İstanbul ve İzmir fabrikalarında çocuk yuvalarının masraflarına mahsus olan bu madde geçen sene tahsisatının aynı olarak konulmuştur.

Madde : 8

Enebi mütehassısların ücret ve harcırahlarile mütercimleri ve daktiloları ücret ve harcırahı

İdarede daimî surette mauyyen hizmetlerde çalışmakta olan mütehassıslar için 1933 bütçesine 48 800 lira tahsisat konulmuştu. 1932 senesi sonlarında inhisar işlerini tetkik etmek üzere getirilen mütehassıs heyetin; teklif ve tavsiyelerinin tatbi-katında da çalıştırılması İcra Vekilleri Heyetince tensip buyurulması üzerine bu tertibe diğer fasıl ve maddelerden 70 000 lira daha naklolunarak fasıl yekûnu 118 800 liraya balığ olmuş idi.

Önümüzdeki sene bütçesinin işbu tertibine konulan 60 560 lira işbu heyetin 1934 senesinde çalışacağı üç aya ait ücret ve harcırahlarile idarenin diğer daimî mütehassıslarının ücret ve harcırahları miktarına göre hesap edilmiştir.

Birinci madde — Hükûmet bu sene idarenin umumî masraflarını geçen seneden 199 699 lira noksanile, 7 190 713 lira teklif etmiş ise de encümenimizin tetkikatta bazı erkamda bu sene içerisindeki sarfiyat miktarını ve bazı erkamda da gelecek sene yapılabilecek tasarrufatı nazarı dikkate alıp 141 605 lira daha tenzil ederek (A) cetveli yekûnunu 7 049 108 lira olarak kabul etmiştir. Bu suretle mezkûr madde tadilen yazılmıştır. Bu tenzilâtın müfredatı şunlardır:

Fasıl	Madde	Lira
2	1	10 000
2	3	5 000
2	5	10 000
3	3	10 000
4	1	10 000
4	2	10 000
6	1	25 000
7	2	15 000
9	3	10 000
14	1	10 000
14	2	5 000
14	3	20 000
15		1 605
		<hr/>
		141 605

İkinci madde — Hükûmet 1934 senesi için 39 000 000 lira varidat tahmin etmekte ise de bu tahminatın müfredat ve mesnetlerinin tetkikında tütün ve müskirattaki tahminlerde isabet görülmüş ise de yukarıda üçüncü maddede arzettiğimiz esbabı mucibeye binaen tuz varidatının tahmininde görülmüş olan 140 995 lira fazla, baddetenzil gayrisafi varidatı umumiye 38 859 005 lira olarak kabul edilmiş ve madde o suretle tashihen yazılmıştır.

Üçüncü madde — İnhisarlar idaresinin daimî memur ve müstahdemlerle nakil vasıtaları kadrosunu teşkil eden (C) işareti cetvel muvafık görüldüğünden bu madde Hükûmetin teklifi veçhile kabul edilmiştir.

Dördüncü madde — İnhisarlar idaresinin 1933 malî senesi bütçe kanununun 5, 6, 7, ve 8 inci maddeleri hükümlerinin 1934 malî senesinde dahi cereyan edeceği hakkındadır. Encümenimiz bu maddeleri 1934 bütçe kanununda aynen yazmak suretile tasvip ve kabul etmiştir.

Beşinci, altıncı ve yedinci maddeler Hükûmetin teklifi veçhile kabul edilmiştir.

Netice; tevhidin ikinci senesi içerisinde bulunan bu idarenin gerek muamelâtı umumiyesi ve gerek memurların mesaisi itibarile bir devrei tekâmüle girdiğine, buhranın kesafetine rağmen hasıllattan büyük bir şey kaybetmemesi iyi bir delil olmakla beraber idarenin ihisâf malûmatını tevsi edip intihâen arz ve talebe tâbi olan satışlarda ve maliyet fiyatlarının tenezzülü hususunda gösterilen ticarî zihniyet ve bu hususat hakkındaki ihtimam ve gayret bu mütaleamızın isbatına hadim olmaktadır.

lâyihasının Yüksek Meclise takdim edildiği anlaşıldığından mezkûr kanunun müzakeresinde mevzubahs olması tabii olan bu mevzu üzerinde tevakkufa lüzum görmemiştir.

4 — Umumî muamelât, encümenimiz İnhisarlar idaresinin faaliyet tarzı üzerinde de tetkikatta bulunmuş ve idare muamelât ve hesabatında intizam ve mazbutiyetin tekarrür ettiğini ve maliyet fiatlerinde tasarruflar temin edildiğini görmüştür.

1931 senesinde tütün fabrikalarında imal olunan bir kilo tütünün maliyet bedeli 105,30 kuruş olduğu halde 1932 senesinde bu miktarın 82,37 kuruşa düştüğü ve bu tenezzülün maliyeti teşkil eden yaprak tütün, el ücreti, levazım, fabrikalar masarifi idaresinden ibaret anasının her birinde ayrı ayrı temin edildiği anlaşılmıştır.

Müskirat maliyetinde temin olunan tasarruf ta mühimdir. 1931 senesinde satılan müskirattan elde edilen hasılatın % 34,23 ü maliyet ve % 65,77 si kâr teşkil ederken 1932 de maliyet % 32,31 e düşürülmüş ve kâr da % 67,69 a çıkarılmıştır. 1933 malî senesi henüz bitmemiş ve hesapları kesilmemiş olmakla beraber maliyetin şimdiden % 32 ye düşürüldüğü ve gittikçe aşağıya düşeceği anlaşılmıştır.

Tuza gelince: 1931 senesinde bu maddenin maliyeti satış hasılatının % 9,53 nü teşkil ederken 1932 malî senesinde % 8,47 ye düşmüş ve satış kârı % 90,47 den 91,53 e yükselmiştir.

Bu neticeleri memnuniyetle gören encümeniniz idarenin kadroları üzerinde de tetkikatta bulunmuştur.

Malûm olduğu üzere bu idare kadrolarında 1931 denberi her sene ehemmiyetli tenkihat yapılmış ve geçen sene idarelerin birleştirilmesile bu ameliye lâzım olduğu hadde vardırılmış olduğundan yeniden bir tenkihat icrasına lüzum ve imkân görülmemiştir. Esasen alınan malûmata nazaran idare mevcut memurların umumî seviyelerini yükseltmek, her memuru kendisine tevdi olunan işi ifaya sevk ve icbar eylemek ve yeniden alınan memurların evsafına pek ziyade dikkat etmek hususunda tuttuğu yolun zamanla da iyi ve semereli neticeler vereceği tabiidir.

İnhisar memurlarının idare hizmetine alınmaları ve hizmetten çıkarılmaları, terfi ve tecziyelerile sair zatî işlerine dair bir nizamnamenin hazırlanmış olduğu ve istikbale ait her türlü teminattan mahrum olan bu memurlar için geçen sene bütçesile esasî Yüksek Meclisçe kabul buyurulan koruma sandığı tesisi için bir kanun lâyihasının Hükûmetçe ihzar olunup takdim edilmek üzere bulunduğu verilen izahattan anlaşılmıştır. İnhisar memurlarını vazifelerine bağlamak ve kendileri ailelerini ati endişesinden kurtarmak için ehemmiyeti ve müstaceliyeti aşikâr bulunan bu kanuna göre istimal edilmek üzere masraf bütçesine memur ve müstahdem ücretlerinin yüzde beşi nisbetinde bir tahsisat konulmuş olduğundan mezkûr kanunun bir an evvel tetkik ve müzakeresi encümenimizin temennileri cümlesindedir.

Bu umumî mütaleatımızı arzyledikten sonra bütçe kanun lâyihası üzerinde encümenimizce yapılan tetkikat netayicini arzedeceğiz.

Bu tedbirin verdiği neticeleri rakamlarla gösterilmek üzere on aylık satışları biri tarife değişikliğinden evvelki yedi aya, diğeri ondan sonraki üç aya ait olmak üzere ayrı, ayrı görmek icap eder.

Haziran - Kânunuevvel (Yedi aylık)

	Kilo	Lira
1932	6 376 296	22 012 972
1933	6 920 451	20 292 739

Kânunusani - Mart (Üç aylık)

	Kilo	Lira
1932	2 355 652	7 440 550
1933	2 396 313	8 067 034

Son üç aya ait rakamlar vaziyeti islâh için düşünülen ve tatbik edilen tedbirin isabetini göstermektedir.

1934 senesi için tütün varidatının tahmininde satışların aldığı bu yeni istikamet nazarı dikkate alınmış ve Hükûmetin bu bapta tesbit ettiği rakam encümenimizce de muvafık görülmüştür.

2 — Müskirat; Bu kısım inhisar maddesinin on aylık hasılatı geçen senenin aynı müddet zarfındaki hasılatından yüz yetmiş bin lira kadar fazlasile 4 835 000 liradır. Bu fazlalık satışın miktarı itibarile çoğalmasından ileri gelmiş olmayıp aşağıda arz olunacağı üzere maliyet fiyatlarında idarece temin olunan tasarruflardan hâsıl olmuştur. Önümüzdeki sene için bu maddeden tahmin olunan varidat Hükûmetin teklifi veçhile altı milyon lira olarak tesbit olunmuştur.

3 - Tuz; Bu maddenin geçen sene ile bu sene satışları şöyledir:

	Kilo	Lira
1932 (On aylık)	102 925 000	6 576 000
1933 » »	103 541 000	6 539 000

Tuz satışı miktarı itibarile geçen seneden az olmadığı halde hasılatın cüzi miktarda eksik bulunması ambar satış fiyatlarının tesbitine ait formülün geçen sene Meclisi Âlice kabul buyurulan 2159 numaralı kanunla değiştirilmiş olmasından ileri gelmiştir. Bu kanunun meriyete girdiği 1933 malî senesi bidayetine kadar ambarlardaki tuz satış fiyatlarına ambar kirası ve memur ücretleri de ilâve olunarak mezkûr kanun bu masrafları fiatten tenzil etmiştir. Satışın on aylık seyrine nazaran 1934 senesi için Hükûmetin tahmin ettiği 7 300 000 lirayı encümen kabul edememiş ve bunu 150 000 lira noksanile 7 150 000 lira olarak tesbit etmeği muvafık görmüştür.

Encümenimiz, tuz satış fiyatlarına taallük eden tasavvur ve tedbirler hakkında malûmat istihsaline teşebbüs etmiş ise de Hükûmetçe hazırlanan tuz kanun

Yapılacak depoların haiz olması lâzımgelen fennî ve teknik şeraîti tesbit edildikten sonra bu sene ancak Samsun, İzmir ve İstanbul gibi başlıca tütün merkezlerinde yapılacak büyük depoların plânı ve şartnamelerinin tanzimile iştilgal ve İzmir deposunun arsası mubayaa edilmiştir. Bunlardan Samsun ve İzmir depolarının bu sene içinde münakasaya konulması imkânı hâsıl olabilecektir. Ancak inşaatın bu sene zarfında bitirilmesi ve bedellerinin tesviyesi mümkün olmayacağından ve son defa neşrolunan inşaat kanunu dolayısıyla İstanbulda yapılacak depo için belediyeden müsaade istihsalinde müşkülâta düşüldüğünden 1933 bütçesile sarfına mezuniyet verilmiş olan 950 000 liradan bu sene sarfolunmayan miktarın gelecek 1934 senesine devrine mecburiyet hâsıl olmuş ve bütçeye bu yolda bir madde konmuştur.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 106
Esas No. 1/870

21 - V - 1934

Yüksek reisliğe

İnhisarlar umum müdürlüğünün 1934 malî senesi bütçesine dair olup Başvekâletin 1 mart 1934 tarih ve 6/463 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilerek encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Gümrük ve İnhisarlar vekili Ali Rana ve İnhisarlar umum müdürü Hüsnü Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Encümenimiz teklif olunan bütçenin tetkikine girişmeden evvel 1933 senesi muamelâtı ve üç inhisar maddesinin on aylık hasilâtı seyri üzerinde tevakkuf ederek vaziyeti mütalea etmiştir.

1 — Tütün; içinde bulunduğumuz malî senenin on aylık satışı ile geçen senenin aynı müddet zarfında ki satışları şöyledir.

	Kilo	Lira
1932	8 731 947	29 453 522
1933	9 316 761	28 359 773

Bu rakamlarda görüldüğü üzere bu sene miktarda altı yüz bin kiloya kadar bir fazlalık olduğu halde hasilâtta bir milyon yüz küsur bin lira noksandır. Geçen sene satılan tütünlerin beher kilo satış fiyatı üst üste 337 kuruşa geldiği halde bu sene 304 kuruşa düşmüştür. Bu hal en ucuz nevi olan köylü tütününün istihlâk dairesini yüksek nevi mamulât zararına olarak gittikçe genişlettiğini ve esasen iktisadî buhran dolayısıyla pahalı nevilere doğru mütemadi bir intikalin mevcudiyetini tebarüz ettirmektedir. Bu vaziyetin hasilâtta bais olduğu eksikliği durdurmak ve ucuz nevi mamulâtın genişleyen istihlâk dairelerini daraltmak için inhisar idaresi kânunusaniden itibaren tarifede bir değişiklik yapmak suretile tedbir alınmıştır.

nezzülleri de nazarı dikkate alınarak 1934 senesi bütçesine 250 000 lira olarak vazı muvafık bulunmuştur.

Madde : 4

Tuz memurlarının bir defalık tazminatı

2159 numaralı kanunun 7 inci maddesi ahkâmı dairesinde tuz memurlarına verilecek bir defalık tazminat için 1933 bütçesine mevzu 40 000 lira karşılıktan bu şeraiti haiz memurların mühim bir kısmının tazminatı verilmiş olmakla 1934 senesi için 10 000 lira kâfi görülmüştür.

Madde : 5

Tekirdağ nümune bağı tesis masarifi

Avrupa asma çubuklarından şaraba en müsait olanını bittecrübe anlamak ve ahaliye o çubuğu tavsiye ve bu suretle şarapçılığın ıslahını temin etmek maksadile Tekirdağ şarap fabrikası arazisi dahilinde vücade getirilecek nümune bağının tesis masarifi için bütçeye 5 000 lira tahsisat konulmuştur.

Fasıl : 15

Cümhuriyet merkez bankası itfa karşılığı

1715 numaralı kanunun 8 inci maddesi mucibince Cümhuriyet merkez bankasına verilecek itfa karşılığı olarak masraf bütçesi yekûnu olan 7 139 720 liranın % 1 i hesabile bütçeye 71 398 lira tahsisat konulmuştur.

Bütçe kanun lâyihasının maddeleri hakkında izahat

Madde 1 — 1934 senesi masraf bütçesile teklif olunan 7 201 205 lira tahsisat hakkındaki esbabı mucibe merbut (1) numaralı mazbatada fasıl ve madde itibarile izah edilmiştir.

Madde 2 — 1934 senesinde husulü temin olunan 39 000 000 lira varidat hakkındaki izahat merbut (2) numaralı mazbatada arzedilmiştir ve idarenin hasılat ve masarifi umumiyesi hakkında da ayrıca izahat verilmiştir.

Madde 4 — 1933 bütçesinin 5, 6, 7, 8 inci maddeleri hükümlerinin 1934 senesinde dahi tatbikına devam olunması lâzımgeldiğinden buna dair bir madde ilâve olunmuştur.

Madde 5 — Fabrika ve tuzlalarda yapılacak inşaat ve tesisat ile idare ve zürra malı tütünler için fennî şartlara uygun ambarlar mubayaa ve inşası için her sene tediye edilecek miktarı o sene bütçesine konulmak ve azamî altı sene zarfında ödenmek ve inşaat nihayet üç sene zarfında bitirilmek üzere 3,5 milyon liraya kadar taahhüdata girişilmeğe 2188 numaralı kanunla müsaade edilmiş ve bu iş için 1933 senesinde mütedavil sermayeden 950 000 liraya kadar sarfiyat icrasına mezkûr sene bütçe kanununun 9 uncu maddesile mezuniyet verilmişti.

iki fermantasyon senesi geçirmesi meşruttur. Bu lüzum depolarımızda lâakal iki senelik stok tütün bulundurmak zaruretini tevhit eder. Halbuki tütünlere sunî fermantasyon sayesinde kışın bir ve ertesi yazda da bir ki, iki fermantasyon geçirtilirilecek olursa bir senede fabrikasyona verilebileceğinden tütün bedeli depo kirası ve masarifi saire gibi mevkuftutulan sermayenin nısfına yakın miktarı kısmen tasarruf ve kısmen de mütedavil bir hale gelmiş olacak ve stok yekûnu yarı yarıya indirilebilecektir. Bu hususta yapılan tecrübeler ümit bahş netice verdiğiinden işbu sunî fermantasyon tertibatı için bütçeye vazedilmiş olan 25 000 lira tahsisat Cibali fabrikasının mutasavver tadilâtı münasebetile sarfedilemeyip bu sene inşası derdest olan Maltepedeki tütün enstitüsünde yapılacağından plânları ihzar edilmiş olan bu tesisat gelecek sene yapılmak üzere bütçeye yeniden aynı miktar 25 000 lira tahsisat devredilmiştir.

Tathirat

Tütün ambar ve depolarına arız olan haşeratla mücadele ve imha için vakofom aletleri ve mualece bedeli olmak üzere vazedilmiş olan 150 000 lira vakofom usulünün Amerikalı mütehasıslarca pahalı görülmesi ve tütün haşeratını tetkik etmek üzere Amerikadan gelmiş olan mütehasıs Müsyü Ret'de (Hamızı kıyanus ma) istimalinin daha ucuz olacağını söylemesi üzerine vakofom siparişleri tehir edilmiştir.

Bu usulün tehlikesine binaen tatbiki için Amerikalı bir mütehasısın celbine ihtiyaç hâsıl olmuş ve bu takdirde kullanılacak ilâç ve sair mevaddın yaprak tütün maliyetleri meyanına ithali tabî bulunmuş olduğundan yalnız Amerikalı mütehasısın ücret ve harcırahına mukabil fermantasyon tecrübeleri tahsisatına 5 000 lira ilâve edilerek her iki madde tevhit edilmiştir.

Madde : 3

Müskirat fabrikaları inşaat ve tesisat masarifi

Müskirat fabrikalarının inşaat ve tesisatı için 1933 senesi bütçesine vazedilen 280 000 lira tahsisat ile Paşabahçe fabrikasının mevaddı iptidaiye, tahammür ve kuvvei muharrike dairelerinin inşası kararlaştırılmış iken bilâhare idare muamelâtının tanzimi maksadile celbedilen Amerikalı mütehasıslar heyetine bilûmum idare işlerinin tetkiki meyanında Paşabahçe fabrikasında yapılacak inşaat plânının da tetkik ettirilmesi muvafık görülmüş ve evvelece idareimiz tarafından tanzim kılınan plân mezkûr heyete tevdi kılınmıştı.

Heyet bu plân üzerinde uzun müddet tetkikatta bulunduğundan evvelki plânın tadili suretile meydana gelen son ve katî şekil henüz tesbit edilebilmiştir. Ancak malî sene gayesine dört ay kadar bir zaman kalmış olup bu müddet zarfında makinelerin celbine, inşaatın ikmaline ve bu maksatla bütçeye konmuş olan tahsisatın içinde bulunduğumuz sene zarfında ahkâmı kanuniyeye tevfikân sarfına maddeten imkân bulunmamaktadır.

Yalnız makinelerin imal ve fabrikalardan sevkedilebilmeleri için müteahhitler 4,5 ay kadar bir mühlet talep etmektedirler. Bu müddet zarfında makinelerin İstanbula vürut edebilecekleri kabul edilse bile bu sene zarfında montajları yapılamıyacağından bedellerinin haziran 1934 tarihinden evvel mahsubu gayrikabildir. Binaenaleyh Paşabahçede yapılacak mevzubahs inşaat ve tesisata ait 280 000 liranın mümkün olabilen bazı tasarruflar ve piyasadaki umumî fiat te-

esasî derpiş edilmiş olduğundan işbu fasla bu esas üzerinden yapılan hesaba göre 225 000 lira konulmuştur.

Fasıl: 12

Reddiyat

Geçen sene tahsisatının aynidir.

Fasıl : 13

Eski seneler borçları

Madde : 1

Bu namla 1933 bütçesine konulan 30 000 lira tahsisat kâfi gelmediği için ilâveten tahsisat istihsal edilmiş ve 1934 senesinde eski seneler borçlarına bir sene daha inzıam etmiş olduğundan bu tertibe geçen seneye nazaran 10 000 lira fazlasile 40 000 lira teklif olunmuştur.

Madde : 2

Geçen sene borçları

Geçen sene borçları için 1933 senesinde bu maddeye mevzu 30 000 liraya mukabil 1934 de 20 000 lira kâfi görülmüştür.

Madde : 3

Hükmedilmiş borçlar

Mülga tütün inhisar idaresi memurlarının techiz ve tekfin masarifi ile ailelerine dahilî talimatname ahkâmı dairesinde verilecek ikramiyeler evvelce idare masarifi meyanında tesviye edilmekte idi. 1931 de inhisarlar idareleri mülhak bütçe ile idare olunmağa başladıktan sonra bu gibi masarifin idare masarifi tertibinden itasına inkân olamayacağı Maliye vekâletinden bildirilmiş ve idarece de ol suretle muamele yapılmış isede Şûrayı devletçe alâkadarlarının müracaatları üzerine verilen kararlardan cénaze masarifi ile aile ikramiyesinin bütçede tahsisat olmaması bu baptaki talimatname mucibince teayyün etmiş istihkaklarının verilmemesini icap ettirmeyeceği beyan kılınmıştır.

Bu kabîl hükme iktiran eden düyun için her defa kanunî mezuniyet istihsaline hacet kalmamak üzere 1934 senesi bütçesine 2 000 lira tahsisat vazı teklif edilmiştir.

Fasıl : 14

Fevkalâde masraflar

Madde: 1

Tütün, tecrübegâh, mubayaat bedel ve masarifi

Maltepedeki tecrübegâh için 1933 bütçesinde mevcut 50 000 liralık tahsisat ile arazi mubayaa edilmiş ve binanın da inşasına teşebbüs olunmuştur. Gerek Maltepedeki tesisatın ikmalî ve gerek Samsun tecrübegâhı için 50 000 lira konulmuştur.

Madde: 2

Sunî fermantasyon tecrübeleri ve fennî tathirat masarifi

Bu gün imalâtımızda istimal edilen tütünlerin fabrikasyona verilebilmek için

Fasıl : 9

Muhtelif masraflar

Madde : 1

Şarapçılara verilecek ikramiye

Eenebi memleketlere ihraç olunan yerli şarabın beher litresi için sahiplerine mucibi teşvik olmak üzere üç kuruş ikramiye verilmektedir. 1932 senesinde bu hususta 4 975 lira ve bu sene yedi ay zarfında 3 282 lira sarfolunmuştur. Bu itibarla 1933 senesi bütçesine mevzu 5 000 lira tahsisat 1934 senesinde de ipka edilmiştir.

Madde : 2

İmbik mubayaası

790 numaralı kanunun 9 uncu maddesi mucibince fabrikası kapatılan âmil-lerden mubayaa olunması icap eden imbik ve teferruatı için 1933 senesi bütçesine konulan 3 000 lira tahsisat 1934 senesinde aynen ipka olunmuştur.

Madde : 3

Hayır müesseselerine yardım

Bu namla 1933 senesi bütçesine konulan tahsisat 1934 senesinde de ipka olunmuştur.

Madde : 4

Sergilere iştirak ve propağanda

Dahil ve hariçte açılan sergilere iştirak etmek ve inhisarlar mamulâtının propagandasını yapmak üzere 1933 senesi bütçesine mevzu 20 000 lira tahsisatın içinde bulunduğumuz sene zarfındaki tecrübe ve tatbikatın verdiği neticelere göre aynen ipkası zarurî görülmüştür.

Fasıl : 10

Memurlar ikramiyesi

Bu fasıl muntazam ve maksada uygun çalışmalarile temeyyüz eden, muvafak olan memurları taltif ve teşvik için konulmuş ve geçen sene kabul buyurulan tahsisat aynen ipka olunmuştur.

Fasıl : 11

Koruma sandığına muavenet

1933 senesi bütçesinde bu tertibe 100 000 lira konulurken bunun kanunu mahsusuna göre istimali şartı da ilâve buyurulmuş idi. İnhisar memurlarını ati endişesinden kurtaracak ve ihtiyarlıklarında kendilerine, öldüklerinde ailelerine az çok bir maişet medarı temin edecek olan bu kanun lâyihası hazırlanmış ve ayrıca takdim kılınmıştır.

Mezkûr lâyihada kadroya dahil memur ücretlerinin % 5 şî nisbetinde muavenet

Encümenimiz iki sene evveline kadar bu idare hakkındaki mevcut olan endişelerinin izale edildiğini görmekte bahtiyardır. Tadilen hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek reisliğe takdim olunur.

Reis Burdur <i>M. Şeref</i>	Rs. V. Isparta <i>Mükerrem</i>	Bu. M. M. İstanbul <i>Sadettin</i>	Bursa <i>Dr. Galip</i>	Çorum <i>Mustafa</i>	
Erzurum <i>Asım</i>	Bayazıt <i>Ihsan</i>	İzmir <i>Kâzım</i>	Kırklareli <i>M. Nahit</i>	Sivas <i>M. Remzi</i>	Yozgat <i>S. Sırrı</i>

İnhisarlar umum müdürlüğü 1934 malî senesi bütçe kanunu lâiyhası

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1 — İnhisarlar idaresi 1934 malî senesi masrafları için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 7 390 412 liralık tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — İnhisarlar idaresi 1934 malî senesi varidatı merbut «B» işaretli cetvelde gösterildiği üzere 40 000 000 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — İnhisarlar idaresinin daimî memur ve müstahdemlerle nakil vasıtaları kadrosu merbut «C» işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4 — İnhisarlar idaresinin 1933 bütçesinin 5, 6, 7, 8 inci maddelerinin hükmü 1934 senesinde dahi cereyan eder.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — İnhisarlar idaresinin 1934 malî senesi masrafları için merbut «A» işaretli cetvelde gösterildiği üzere 7 049 108 liralık tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — İnhisarlar idaresi 1934 malî senesi varidatı merbut «B» işaretli cetvelde gösterildiği üzere 38 859 005 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul

MADDE 4 — İmalâtın tezyidi ve satış teşkilâtının tevsii için ilâveten istihdamına lüzum görülecek memur ve müstahdemlerin ücretleri bütçenin ücret fasıllarındaki tasarrufattan temin olunur.

MADDE 5 — İnhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşı kaçakçılığından dolayı 1918 numaralı kanun mucibince verilecek ikramiyelerle bu suçlara ait davaların muhakeme ve saire masrafları bütçenin taallûk ettiği fasıllarından tesviye olunur.

MADDE 6 — İnhisar idarelerinin mülhak bütçesi bulunmayan 1930 ve daha evvelki seneler hizmetlerine ait olan borçları seneleri bütçelerinde karşılığı aranmaksızın işbu bütçenin eski sene borçları faslından tesviye olunur. Bu fasıldaki muhassasat ile muhakeme masarifi ve 1918 numaralı kanun mucibince muhbir ve musadirlere verilecek olan ikramiyelere tahsisat kâfi gelmediği takdirde ilâveten sarfına lüzum görülecek mebalîğ için muhasebei umumiye

kanununun 48 inci maddesi hükmü cereyan eder.

MADDE 7 — Sergilere iştirak ve propaganda masarifi namile bütçeye mevzu tahsisatın sureti sarfı ve evrakı müsbitesinin ihzârı mütedavil sermayeye dahil masraflar hakkındaki usullere tâbidir.

MADDE 8 — Aynen kabul

MADDE 5 — İnhisarlar idaresinin 1933 senesi bütçe kanununun 9 uncu maddesile mütedavil sermayeden sarfına mezuniyet verilen (950 000) liradan kullanılmayan kısmının fabrika, tuzla ve imalâthanelerde yapılacak inşaat ve tesisat ile fennî şerait ve tesisatı havi her nevi yaprak tütün ambarları mubayaa ve inşası için 1934 senesinde sarfına Gümrük ve inhisarlar vekâleti mezdur. Bu suretle sarfolunacak mebalig her sene sonunda bütçenin umum tasarruflarından kifayeti nisbetinde mahsup olunur.

MADDE 6 — Bu kanun 1 haziran 1934 tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — Bu kanunun hükmünü icraya Gümrük ve inhisarlar vekili memurdur.

25 - IV - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Fuat</i>	<i>Hikmet</i>	<i>Ali</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Celâl</i>	<i>Dr Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MADDE 9 — Aynen kabul

MADDE 10 — Aynen kabul

A - CETVELİ

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1933	1934 malî senesi için	
			Mali senesi tahsisatı Lira	Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
1		Ücretler			
	1	Umum müdür	7 200	7 200	7 200
	2	Murakıpler ve kalemi	33 240	29 280	29 280
	3	Memurlar ve müstahdemler	3 381 420	3 391 015	3 391 015
	4	Tuz memurlarının tekaüt ikramiyesi	10 000	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	3 431 860	3 432 495	3 432 495
2		Merkez ve mülhakat masrafları			
	1	İdarehane ve satış depoları kirası	175 000	150 000	140 000
	2	Harcırah	140 000	140 000	140 000
	3	Mahkeme masrafı	80 000	60 000	55 000
	4	Akçe nakliyesi	55 000	50 000	50 000
	5	İdare masarifi	248 000	240 000	230 000
	6	Kurs masrafı	38 000	30 000	30 000
		Fasıl yekûnu	736 000	670 000	645 000
3		Tecrübe, ıslah ve mücadele masrafları			
	1	Fennî tecrübeler masarifi	37 500	37 500	37 500
	2	Hastalıklarla mücadele	16 000	10 000	10 000
	0	Ecnebi memleketlere gönderilecek talebe tahsisatı		10 000	0
		Fasıl yekûnu	53 500	57 500	47 500
4		Takibat ve tütün ziraati masrafları			
	1	Ziraat ve tahrir masarifi	150 000	140 000	130 000
	2	Emanet ambarları	160 000	150 000	140 000
	3	Bilûmum takip memurlarile kaçak mevaddın masarifi	200 000	200 000	200 000
	4	Kaçak mücadele masarifi	20 000	20 000	20 000
		Fasıl yekûnu	530 000	510 000	490 000

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1933	1934 malî senesi için	
			Mali senesi tahsisatı Lira	Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
5		Kaçak ihbariye ve ikramiyesi	100 000	50 000	50 000
6		Sabit kıymetler masarifi			
	1	İnşaat ve tamirat	200 000	250 000	225 000
	2	Makineler ve teferruatı	50 000	30 000	30 000
	3	İdarehane demirbaşı ve mefruşatı	20 000	60 000	60 000
	4	Vesaiti nakliye mubayaa ve tecdidi	43 000	10 000	10 000
		Fasıl yekûnu	313 000	350 000	325 000
7		Depo, imalâthane, fabrika ve tuzlalar ücret ve masrafları			
	1	Yaprak tütün depo ve imalâthanelerile tütün ve müskirat fabrikaları ve Tuzlalar memur ve müstahdemleri ücreti	1 109 580	1 102 260	1 102 260
	2	Yaprak tütün depo ve imalâthaneleri ve fabrikalar kirası	140 000	125 000	110 000
	3	Kazazedelere ve çocuk yuvalarına yardım	30 000	30 000	30 000
		Fasıl yekûnu	1 279 580	1 257 260	1 242 260
8		Ecnebi mütehassıslar ücret ve harcırahlarla mütercimleri ve daktiloları ücret ve harcırahı	48 800	60 560	60 560
9		Muhtelif masraflar			
	1	Şarapçılara verilecek ikramiye	5 000	5 000	5 000
	2	İmbik mubayaası	3 000	3 000	3 000
	3	Hayır müesseselerine yardım	11 500	11 500	1 500
	4	Sergilere iştirak ve propağanda	20 000	20 000	20 000
		Fasıl yekûnu	39 500	39 500	29 500

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1933	1934 malî senesi için	
			Mali senesi tahsisatı Lira	Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
10		Memurlar ikramiyesi	50 000	50 000	50 000
11		Koruma sandığına muavenet [Kanunu mahsusuna tevfikân istimal edilecektir]	100 000	225 000	225 000
12		Reddiyat	10 000	10 000	10 000
13		Eski seneler borçları			
	1	Eski seneler borçları	30 000	40 000	40 000
	2	Geçen sene borçları	50 000	20 000	20 000
	3	Hükmedilmiş borçlar		2 000	2 000
		Fasıl yekûnu	80 000	62 000	62 000
14		Fevkalâde masraflar			
	0	Yaprak tütün ambarlarının tathir masarifi	150 000		
	1	Tütün enstitüsü inşa ve tesis masarifi	50 000	50 000	40 000
	2	Sunî fermantasyon tecrübeleri ve fennî tathirat masarifi	25 000	30 000	25 000
	3	Müskirat fabrikaları inşa ve tesisatı masarifi	280 000	250 000	230 000
	4	Tuz memurlarının bir defalık tazminatı	40 000	10 000	10 000
	5	Tekirdağ niimune bağı tesis masarifi		5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	545 000	345 000	310 000
15		1715 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince Cümhuriyet merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	73 172	71 398	69 793
		UMUMÎ YEKÛN	7 390 412	7 190 713	7 049 108

B - CETVELİ

Fasıl	Madde	Varidatın nev'i	1933	1934 malî senesi için	
			Mali senesi muhammenatı	Hükûmetçe tahmin edilen	Encümençe tahmin edilen
			Lira	Lira	Lira
1		Satış kârları	38 950 000	37 880 000	37 739 005
2		Muhtelif rüsum			
1		Tütün beyiye resmi	50 000	65 000	65 000
2		Müskirat beyiye resmi	140 000	140 000	140 000
3		Bira resmi ve hissesi	340 000	380 000	380 000
4		Şarap resmi	135 000	150 000	150 000
5		Ecnebi müskirat ve itriyat resmi	5 000	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	670 000	740 000	740 000
3		Para cezaları	160 000	120 000	120 000
4		Muhtelif hasılat	180 000	140 000	140 000
5		İstirdat	40 000	120 000	120 000
		UMUMİ YEKÛN	40 000 000	39 000 000	38 859 005

C - CETVELİ

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>İdarei merkeziye memur ve müstahdemleri</i>		
<i>Memurlar:</i>		
Umum müdür	1	600
Müdür	4	500
»	1	400
Başmurakıp	1	400
Murakıp	2	300
»	3	250
Murakabe kalemi şefi	1	200
» masa âmiri	1	150
» tetkik memuru	1	100
» » »	2	90
Kâtip	1	60
Şube müdürü	2	400
» »	4	350
» »	6	300
» »	1	275
» »	3	250
» »	2	225
» »	2	200
Şube müdür muavini	1	300
Muhasibi mesul	1	250
Şube müdür muavini	2	225
» » »	9	200
» » »	3	175
Müfettiş	3	250
»	4	225
»	6	200
»	7	175
»	7	150
Müfettiş muavini	10	125
Şube şefi	1	275
» »	1	250
» »	2	225
Şube şefi ve hesap murakıbi	2	200
Hesap murakıbi, kısım âmiri ve ziraat fen müfettişi	5	175
Başveznedar	1	200
» muavini	1	150
Veznedar	3	125
Makina mühendisi	2	300
Başkimyager	1	225
Kısım âmiri	7	160
» »	19	150
» »	2	140

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Masa âmiri	35	125
» »	16	110
» »	31	100
Kimyager ve fen memuru	1	150
» » »	2	140
» » »	3	125
Kontör	1	180
» muavini	1	160
İnşaat, tuz ve ziraat fen memuru	3	150
İnşaat, tuz fen memuru ve ziraat fen müfettiş muavini	6	125
Tuz fen memuru	2	110
İnşaat, tuz, ziraat fen memuru, ziraat kimyager muavini	5	100
Memur	71	90
»	46	80
»	53	75
»	57	60

Muvakkat memurlar:

Doktor, avukat (Muhtelif)	3	475
---------------------------	---	-----

Müstahdemler:

Kaptan, makinist, tahsildar, postacı ve sair muhtelif müstahdemler (Muhtelif)	96	4525
	570	

Fabrika, atelye, imalâthane, tuzlalar, yaprak tütün depoları memur ve müstahdemleri

Memurlar:

Müdür	2	400
»	3	250
»	4	200
»	3	175
»	5	150
»	8	125
»	2	110
»	4	100
İmalât müdürü	1	250
Müdür muavini	1	225
» »	1	175
» »	1	150
Makina şubesi müdürü	1	325
» » » muavini	1	200

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Muhasibi mesul şube ve kısım âmiri	2	175
» » » » » »	2	160
» » » » » »	8	150
» » » » » »	1	140
Muhasibi mesul şube ve masa âmiri	33	125
» » » » » »	5	110
» » » » » »	17	100
Kontrolör	1	175
»	3	150
»	1	125
Veznedar, muhasip ve veznedar, muhasip, mutemet.	1	125
» » » » »	5	100
» » » » »	9	90
» » » » »	2	80
» » » » »	3	75
» » » » »	2	70
» » » » »	12	60
Makinist ve ustabaşı, makina usta başısı	2	175
» » » » » »	4	150
» » » » » »	3	125
Makinist, elektirikçi	1	90
»	1	80
»	2	75
Başelektrikçi ve kondöktör	7	125
» makinist ve elektrikçi	9	100
» »	1	90
Kimyager ve fen memuru	4	150
» »	3	140
» »	4	125
» »	5	100
» »	2	80
Memur	93	90
»	60	80
»	81	75
»	15	70
»	150	60
»	64	50

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>Yaprak tütün fen memurları:</i>		
Başharmancı	1	300
»	1	275
Mubayaat fen müfettişi	1	300
»	1	275
Stok imalât müfettişi	1	250
»	1	225
Başeksper	1	250
»	3	225
» ve manipülâtör	5	200
Harmancı, eksper ve manipülâtör	12	175
»	21	150
»	59	125
Harmancı ve eksper manipülâtör muavin ve namzetleri (Muhtelif)	106	9410
<i>Muvakkat memurlar:</i>		
Doktor, dişçi, eczacı, sıhhiye memuru (Muhtelif)	16	1350
<i>Müstahdemler:</i>		
Muhtelif müstahdemler (Muhtelif)	182	8420
	1066	

Mülhakat memur ve müstahdemleri

Memurlar:

Başmüdür	3	300
»	5	275
»	7	250
»	6	225
» muavini	4	200
»	4	175
Müstakil müdür	1	200
»	11	175
Mülhak müdür	20	150
»	10	140
»	29	125
Başmemur	10	110
»	20	100
Şube müdürü	2	200
» (Muhasibi mesul)	2	175
Şube âmiri (Muhasibi mesul) satış deposu müfettişi	19	160

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Şube âmiri, muhasibi mesul, veznedar, hesap kontrolörü, satış deposu müdürü	30	150
Şube âmiri, masa âmiri, muhasibi mesul, satış depo müdürü, veznedar, kontrolör	53	125
Şube âmiri, masa âmiri	3	120
» » » »	4	110
» » » » muhasibi mesul	100	100
Muhasip ve veznedar, veznedar	61	90
» » »	21	80
» » »	3	75
» » »	2	60
İdare memurluğu ve memur	283	90
» » »	295	80
» » »	217	75
» » »	102	70
İdare memurluğu, satış memurluğu, tahrir kontrol memurluğu, memur	514	60
Satış memurluğu, tahrir kontrol memurluğu, memur	308	50
Kimyager	1	175
Fen memuru ve kimyager	1	150
» »	2	125
» »	1	110
Fen memuru kimyager muavini	7	100
» » »	2	90

Muvakkat memurlar:

Avukat	(Muhtelif)	49	3760
--------	------------	----	------

Müstahdemler:

Takip memurları	(Muhtelif)	506	20560
Muhtelif müstahdemler	(Muhtelif)	954	24935
		3672	

Nakil vasıtaları kadrosu

Nevi	Adet
Otomobil	1
Kamyon ve kamyonet	15
Motör, mavna ve salapurye	8
Yekûn	24

